

Hrázný a jezný (kód: 36-014-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání:	Vodař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve vodohospodářských normách, standardech, legislativě a dokumentaci	3
Kontrola množství a jakosti vody ve vodních tocích a vodních nádržích	3
Kontrola stavu břehových opevnění, břehových porostů, průtočnosti koryt a kontrola nakládání s vodami	3
Kontrola hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů	3
Měření hydrologických a meteorologických hodnot a evidence takto získaných údajů	3
Vedení dokumentace provozu a údržby vodních děl a vodohospodářských zařízení	3
Opravy a údržba technologických zařízení přehradních, plavebních a jezových soustav	3
Čištění koryt vodních toků a vodohospodářských zařízení	3
Obsluha malých vodních elektráren	3
Provoz, obsluha a údržba vodních děl dle manipulačního a provozního řádu	3
Řízení a obsluha drobné mechanizace	3
Provádění prevence před povodněmi	3
Výkon kontrolní činnosti na vodních dílech a vodních tocích a kontrola ochrany před povodněmi	3
Měření a pozorování dle programu technicko-bezpečnostního dohledu	3
Operativní řešení problémů při vzniku poruch, havárií, povodní a dalších mimořádných událostí na vodních dílech a vodních tocích	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 07.07.2009 do: 06.07.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve vodohospodářských normách, standardech, legislativě a dokumentaci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit obsah vodního zákona a uvést související předpisy (Základní znalost vodního zákona a souvisejících předpisů ve znění platných předpisů)	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Vysvětlit jednotlivé vodohospodářské pojmy (vodní tok, povodí, koryto...)	Slovně (dle nákresu)
c) Číst projektovou dokumentaci	Praktické předvedení a slovní vyjádření
d) Rozlišit dokumentaci a výkresy vodních děl (základní znalost členění dokumentace vodních děl)	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola množství a jakosti vody ve vodních tocích a vodních nádržích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby měření množství vody	Slovně
b) Provést odečet stavu vody na vodočetné lati	Prakticky
c) Popsat veličiny a metody kontroly jakosti vody	Slovně
d) Kontrolovat vizuálně čistotu vody	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola stavu břehových opevnění, břehových porostů, průtočnosti koryt a kontrola nakládání s vodami

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Nakreslit a popsat typy břehových opevnění	Slovně + nákresy
b) Vysvětlit náročnost a vhodnost jednotlivých typů břehového opevnění vzhledem k údržbě	Slovně
c) Posoudit stav břehového porostu a případné nebezpečí při pádu stromu s následným vznikem zátarasu a vzhledem k možným škodám na okolním majetku (základní dendrologické znalosti)	Praktické předvedení a slovní vyjádření
d) Posoudit stupně nebezpečí jednotlivých poruch opevnění, stavu břehových porostů a míru omezení průtočnosti koryta (intravilán, extravilán)	Praktické předvedení a slovní vyjádření
e) Objasnit, co je předmětem povolení k nakládání s vodami	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady hospodaření v ochranných pásmech	Slovně s vysvětlením
b) Vysvětlit nepovolené činnosti v ochranných pásmech vodárenských děl	Slovně s vysvětlením
c) Popsat druhy ochranných pásem a jejich vymezení	Slovně
d) Vysvětlit pravomoci vodohospodářů při kontrolách hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů	Slovně s vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Měření hydrologických a meteorologických hodnot a evidence takto získaných údajů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy hydrologických údajů a způsoby jejich měření	Slovně
b) Popsat druhy meteorologických údajů a způsoby jejich měření	Slovně
c) Popsat četnost měření a předávání údajů	Slovně
d) Kontrola funkčnosti měřicích přístrojů	Prakticky s vysvětlením
e) Měřit hydrologické a meteorologické údaje dle zadání	Prakticky s vysvětlením
f) Popsat postup při zaměřování profilů koryta vodního toku	Slovně
g) Zaměřit profil koryta dle zadání	Prakticky
h) Zapisovat a vyhodnotit naměřené hodnoty	Prakticky s vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení dokumentace provozu a údržby vodních děl a vodohospodářských zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat typy dokumentací vodních děl (provozní deník, záznamy dle programu TBD - technicko-bezpečnostního dohledu, evidence měření)	Slovně
b) Popsat rozsah záznamů v závislosti na provozních poměrech	Prakticky s vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Opravy a údržba technologických zařízení přehradních, plavebních a jezových soustav

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologická zařízení na vodních dílech a vodních tocích	Slovně
b) Popsat rozsah oprav, prováděných vlastními silami	Slovně
c) Vysvětlit kontrolní činnost při opravě cizím zhotovitelem	Slovně
d) Popsat údržbu a opravy technologických zařízení dle zadání	Slovně
e) Objasnit údržbu technologie dle plánu cyklické údržby vodního díla	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Čištění koryt vodních toků a vodohospodářských zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup pročištění vodního díla nebo vodního toku dle zadání a použití vhodných mechanismů	Písemně nebo slovně
b) Vysvětlit způsoby nakládání s odstraněnými sedimenty a dalšími předměty	Slovně
c) Vysvětlit zásady BOZP při čištění vodních děl a vodních toků	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha malých vodních elektráren

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé části malé vodní elektrárny a jejich funkčnost	Slovně (dle nákresu)
b) Vysvětlit zásady dodržování ustanovení manipulačních a provozních řádů a povolení k nakládání s vodami	Slovně
c) Vysvětlit využití energetického potenciálu při zachování stanoveného minimálního průtoku ve vodním toku	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provoz, obsluha a údržba vodních děl dle manipulačního a provozního řádu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit obsah a účel manipulačního řádu	Slovně
b) Vysvětlit obsah a účel provozního řádu	Slovně
c) Popsat rozsah činnosti na vodních dílech a jejich periodicitu	Slovně
d) Popsat rozsah údržby dle plánu cyklické údržby	Slovně
e) Předvést zapisování do jednotlivých typů dokumentace vodního díla	Praktické předvedení a slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a obsluha drobné mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést a popsat potřebná oprávnění pro obsluhu jednotlivých strojů	Slovně
b) Vysvětlit zásady BOZP při řízení a obsluze	Slovně
c) Předvést řízení a obsluhu malotraktoru	Praktické předvedení
d) Předvést obsluhu křovinořezu	Praktické předvedení
e) Předvést řízení a obsluhu jiné malé mechanizace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria, bod c) a e) je možno splnit doložením platného oprávnění.

Provádění prevence před povodněmi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit důležitost spolupráce s obcemi v oblasti předpovodňové prevence	Slovně
b) Popsat úkony prováděné při předpovodňových prohlídkách vodních toků a děl	Slovně

Je třeba splnit obě kritéria.

Výkon kontrolní činnosti na vodních dílech a vodních tocích a kontrola ochrany před povodněmi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit předmět kontrolní činnosti na vodních tocích a vodních dílech	Slovně
b) Popsat obsah předpovodňové prevence	Slovně
c) Vysvětlit spolupráci s obcemi v oblasti předpovodňové prevence	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Měření a pozorování dle programu technicko-bezpečnostního dohledu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit obsah a účel programu TBD (technicko-bezpečnostního dohledu)	Praktické předvedení a slovní vyjádření
b) Popsat základní sledované veličiny na vodních dílech a jejich četnost	Slovně
c) Vysvětlit způsob záznamu výsledků měření a předání hlavnímu pracovníku TBD organizace	Slovně
d) Provést základní vyhodnocení změřených veličin na základě vzorového příkladu	Praktické předvedení a slovní vyjádření
e) Provést záznam výsledků měření dle zadání	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Operativní řešení problémů při vzniku poruch, havárií, povodní a dalších mimořádných událostí na vodních dílech a vodních tocích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možné mimořádné události na vodních dílech a vodních tocích	Slovně
b) Navrhnout řešení vzniklých mimořádných událostí	Slovně
c) Vysvětlit zásady BOZP při vzniku mimořádných událostí	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce smí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládnutí předváděných operací a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.

Ověření některých odborných způsobilostí lze provést též elektronickou formou v simulovaném prostředí (na modelu).

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti.

Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání vodař-meliorátor + střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru stavebnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vodního hospodářství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti vodního hospodářství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na vodohospodářské stavby a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestným prohlášením).
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici materiálně technické zázemí (včetně příslušného vybavení) v takovém rozsahu, který zaručuje ověření všech způsobilostí uvedených v daném hodnotícím standardu. Jde zejména o tyto náležitosti:

- Pracoviště umožňující svým rozsahem a strukturou provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro příslušné činnosti,
- stroje, zařízení, nářadí a pomůcky nezbytné pro řešení zadaných úkolů,
- související předpisy a platnou dokumentaci vodních děl,
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení, příp. pracoviště-lesní porost, jiného vlastníka, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let. Žadatel přiloží k žádosti o udělení autorizace čestné prohlášení o zajištění odpovídajícího pracoviště po dobu platnosti autorizace.

Termín vykonání zkoušky je závislý i na průběhu vegetačního období.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 min. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Standard byl připraven Sektorovou radou pro vodní hospodářství, v níž jsou zastoupeny:

Veolia voda Česká republika, a.s.

Agrární komora ČR

Královéhradecká provozní, a.s.

Povodí Odry, státní podnik

Svaz vodního hospodářství ČR

OS DLV

Pražské vodovody a kanalizace, a.s.

Povodí Ohře, státní podnik

SOVAK

Ministerstvo zemědělství ČR

Národní ústav odborného vzdělávání v Praze

Na tvorbě hodnotícího standardu se dále podílely:

Vyšší odborná škola stavební a Střední škola stavební Vysoké Mýto